

Châng Thlan: *Galatia 3:22.*

Zirlaite Tân:

Hriat Tûr: Dânin nunna a pe lo nân, vênghim a, Krista a kawhhmuh dân sawi fiah la.

Vei Tûr: Inthâwina hmanga târlan a nih leh Pathian lalram lungphûm a nihna anga dân ngainatna châwm puitlin..

Tih Tûr: Kan thintlunga A dân min ziahsaktû hnên lama min hruaitu dân thununna hnuaiia intukluh.

THUPI THEN

I. Hriat Tûr: Thununna Hnuaiia Intulûtin

- A Engtiang kawngtein nge vêngtu leh thununtu a nihna anga dân chu malsâwmna a nih?
- B Ringtûten Krista-ah dân nêng eng inlaichînnate nge an neih?
- C Engtin nge dân thil ngiatte chu keimahniah hlen a lo nih?

II. Vei Tûr: Dân Ngainân

- A Engtin nge Pâ leh Fapain kan chhandamna tichiang tûra an kal thûkzia târlanna hmanga dân chu kan lo ngainat tâk?
- B Engtin nge Kristâ inhlanna khân Pathianin A chatuan dân mâwi leh thianghlimna a ngaihhlutzia a târlan?

III. Tih Tûr: Kan Thintlunga Ziah

- A Dân thil ngiat kan tâna min tlâksak tûra Kristâ insên nasatzia kan hmuhin, engtin nge kan chhân lêt?
- B Pathianin A dân kan thintlunga min ziahsak chu engtin nge kan lo thlâwp vê?
- C Kan thintlunga dân hlen famkimna atân rinna hian eng pawimawhna tak nge a neih?

KHAIKHÂWMNA: Dân chu vêngtu leh thununtu ang a nih laiin, Krista pawh min kawhhmuh tho a ni. Pâ ruâhmanna hnuaiia intulûtin, Kristan dân thil ngiatte chu a hlen chhuak a. A

nun anga nun vênain, kan thinlunga Pathianin A dân min ziahsak chu kan phal a lo ni.

INZIRTÎR DÂN TÛR

RAHBI 1—Chawk phûr rawh

Thlarau thanna atâna thu pawimawh: *Pathian dân tel lo chuan, mihringte hian sual hriatna nei lo vin, an laka Pathian thil phût hriatna pawh an nei lo vang. Dân vawwna hian hriatna satliah mai hi a ngiat a ni lo va, Kristâ zâra kan dawn tûr, Dân petu aţanga lo chhuak chakna chu kan neih a tiţul zâwk a ni.*

ZIRTÎRTÛTE PUÂL: Mahnê ţawng kâuchhehin hei hi sawi chhâwng ang che. Zirlai thenkhat chuan an lo hre tawh pawh a ni thei e. Kum eng emaw zât liam ta khân lîrthei fakna hian mipui a lo hîp riau tawh thîn a. Chuta chuan hmeichhe pakhat hian lîrthei a khalh a, kawngpuia ‘go for broke’ tih inziak awmna rîn pelh hi eng ang nge ni ang le aw tiin a ngaihtuh a. A naupan laia an lehkha chei tûr bûa rîn pâwn lam rawnga a chei thinte kha a hre chhuak a. Chutah an zirtirtu chuan a koki vawnsak chungsa sâwiin, “Rîn inkârah khân. Rîn hi kan thianta an ni,” a’n tih meuh chuan a harh chhuak ta zawk a.

Ngaihtuah teh: Engati nge mi thenkhat hian nunphung pângngâi pâwn lam hi dâi an châk thîn tih in pâwlte chu zâwt la. Engtin nge dân zawma chhandam nih tum sî lo va Pathian dânte chu kan vawn thei dân tûr ni ang?

RAHBI 2—Zawng chhuak rawh

ZIRTÎRTÛTE PUÂL: Hê khawvêla A âiawhtu ni tûrin Pathianin Hebraite chu a thlang a, chû chu rinna an neih chu entîrnaa hmang a, an nun anga Pathian nêna inzawmna nei tûra A hnêna hruai an nih theih nân a ni. Chutichungin, chutiang chu an ni fo lêm lo.

ZIR ZAUNA

I. **Dâna Felna** (*Galatia 3:8–10, 15; Marka 7:1–7*)

Pathianin Mosiâ hnêna dân a pêk kha a chipchiar tha hlê a. Hêng ang dân zawmnaah hian malsâwmna pawh a awm a: “Hetî hi a lo ni ang a, LALPA in Pathian âw chu ngun taka in ngaihthlâk a, vawiina thû ka pêk che u A thupêk zawng zawngte fîmkhur taka in zawm chuan, LALPA in Pathian chuan khawvêl hnam zawng zawnga chungnung berah a siam ang che u. LALPA in Pathian thû in pawm phawt chuan hêng malsâwmna zawng zawngte hi in chungah a lo awm ang a, a zui zêl ang che u,” (*Deut. 28:1, 2, NKJV*). Chutiang malsâwmna dawn chu tu nge duh lo awm ang ni?

Mahse A dân zâwmtûte chungah malsâwmna vûr thû ngawt Pathianin a sawi lo va; thuâwih lohna chungah ânhche thleng tûr, hêng angte pawh hi a sawi tho bawk: “In khawpui lamah leh ram lamahte chuan ânhchia in dawng ang,” (*châng 16, NKJV*). Dân pên-san hlekna chuan Pathian ânhchia a rawn thlen theih avângin, Israelte khân ‘dân zawm’ an tum hrâm thîn a ni. Chutiang an tumna lamah chuan, dân thil ngiat hlen dân pawh an siam nuâl rêng a. Dân-zâwmtute chuan ‘dâna felna’ chu an nei a ni.

Chutah Pathian mîte chuan Pathian pêk bâk dân dangte an siam belhchhah a. Chutiang an tih chhan chu Pathianin a pêk dânte chu vawn a nih ngêi theih nân a ni. Israelte khân Pathianin ‘ti suh leh ti rawh’ a tihte chu hriat an tum hlê a ni.

Ngaihtuah teh: Engtin nge Isuan a hun laia sâkhaw hruaitûten pîpu thurochhiah leh sâkhaw dân an neih thenkhat kha a ngaih? (*Marka 7:5–8*). Engati nge chutiang chu Pathian Fapa tân huatthlalâ a nih? Chûngah chuan enge kim lo?

II. Rinna Ataka Nunpui (*Galatia* 3:19–23; *Genesis* 12:1–4.)

Thawhlehni zir্লাiah khân Paulan thátna dân, inawpna dân leh hlimthla rawngbâwlna sawihñâwmna ‘niâwm ang’ chu min bihchianpui a. Chutichungin, Paulan ngaihsual ruâl lohin, dânin Abrahama leh a thlah hnêna Pathian thutiamte a nuaibo lo tih a sawi a. Dik tak chuan chû thlah chu thiamchantîrna dik awmna hmun (*Galatia* 3:24, 25) Isuâ kraws bul thlenga hruai zâwk a ni.

Hei hian a mamawh êm êmtu, Jentail ringtûte hnêna Paulan chanchin thá hrilh a tum thû Judate hnêna a hrilh chu min hriattîr a. Paula chêt tum dân hi atîra Pathian ruâhman dân ang kha niin, Abrahama leh a thlahte zârah khawvêl hnam zawng zawngten malsâwmna an dawng dân a ni (*Gen.* 12:1–4).

“Abrahama hnêna Pathian thuthlungin a tum chu Messia a lo kal a, mîte chhandam an nih nân a ni.”—The SDA Bible Commentary, vol. 6, p. 957.

Pathian mi thlante khân heti zâwng hian A kawng an zui lo khawp mai. Khawvêl mîten nawmna an ûm ang chu an zui vê a. An nunpui rinna khân a rawngbâwlsaka an inçhâl Pathian thianghlimna chu a phur chhuak zo lo êm êm a ni.

Ngaihtuah teh: Engtin nge kan rinna kan nunpui dân hian kan vêla mîteah nghawng a neih? Khawvêl thi mêk hnênah hian eng thutak pawimawhte nge kan puân ang? Hmânlai Israel mi tak zâwkte khân Abrahama zâra malsâwmna chu an puâl bîk tûr ngawtah an ngai tlat mai. Engtiang kawngtein nge chhandamna chanchin thâ hriat châk ngawih ngawihthe kêp lo zâwnga kan inkulh hran leh deuh thîn?

III. Chanchin Tâwi (*Galatia* 3:19; *Rome* 7:7–13.)

Mihring hian mahni-inbum hi kan âwn tlat mai a. Chuvâng chuan Pathianin A dân te, kawng te leh nun thianghlimna Amâ

chakna hmanga min hmuhtîr tûrin engkim a ti a. Chû tak chu Sinai Tlânga thianghlimna dân te, inawpna leh hlimthla rawngbâwlna dân minrawn pêk chhan pawh kha a ni rêng a.

Mihringten thil dik leh dik lo an hriat theih nân dân an mamawh a. Entîr nân, LALPAN Sinai-a dân a puanchhuah chhan chu kum khâ leh chen Aigupta bâwiha an tân chhûnga Pathian kawngte an theihngihl zawh tâk vâng a ni.

“Hun rei tak chhûng Aigupta bâwiha an tân chhûng khân, milem biakna leh bawlhhlawhna tenawm ber zînga chêngin, Pathian duhdân thianghlim hriatna pawh an nei tawh lo va, inthâwina hlan awmzia pawh an hre tawh lo. Chutiang dinhmunah mihring a awm tawh chuan, sual hriatna an nei lo va, sual hriatna chu dân avâng a lo awm chauh a ni sî a. Hmun danga Paulan, ‘Dân avâng a hriat ni suh sela, sual hi ka hre lo vang’ (*Rome 7:7*) tiin a sawi.”—The SDA Bible Commentary, vol. 6, p. 959.

Ngaihtuah teh: Pathian dân ẵngkai dân chu tûnah pawh a la pângngai reng. Pathianin sual a ngaihtheih lohzia te, chû sual laka tlanna min siamsaktu, Krista min kawhhmuh kawngah kan sâwtpui a. Pathian dân hûhâng hriatna hian, thil nihphung dik hriatna min neihtîr em? Sawi fiah la.

RAHBI 3—A Taka Nunpui Tur

ZIRTÎRTÛTE PUÂL: A hnuaia zawhna hi mahni dinhmunah bel tûrin in pâwlte chu fuih ula. A tum chu mahni dinhmun dik tak hre tûra inenfiah ẵheuh nân a ni.

Ngaihtuah Tûr Zawhnate: LALPÂ dân ngun taka ngaihtuahin, Lal Davidan hetiang hian a ziak a: “LALPÂ dân chu a ẵhafamkim a, nunna a siamẵha ẵhîn, LALPÂ thuhriattîr chu a Chiang a, mi mâwl a tîfing ẵhîn,” (*Sâm 19:7*, NKJV). Fakna hla phuattûin ‘ẵhafamkim’ a tih hi eng a tihna nge nia i rin? Pathian dân chungchâng a ẵhafamkim chu enge ni? *Joshua*

1:8-ah, Pathianin Joshua kha dân bû chu a kâa vawng a, chhûn leh zâna ngaihtuah thîn tûrin thurâwn a pê a. Engati nge hnam hrulaituin dân a hriat, sawi chhuah leh nunpui chu a pawimawh? Hê zilhna thû hi engtin nge tûnlaia Pathian zuitûte tân pawh a nih vê tho dân?

Ataka Nunpui Tûr Zawhna: *Jeremia 17:9* chuan: “Thinlung hi thil zawng zawng âiin bumhmag ber leh chhe lailet dêr a ni; tûin nge hre thei ang?” tiin a sawi. Engtin nge Pathian dântên mihring thinlung vêngghim tûra a tanpui thîn? Pathian dântê zînga a khawi ber hi nge zawm har bîk deuha i hriat? Engvâng nge?

Thuhretua Tanna Tûr Zawhna: Chanchin Thâ kan hrilhthe hnênah hian engtik hun angah nge Pathian thil ngiat hrilh tûr ni ang? Inkhâwmna lam hawi vê ngai lote hian Bible thupui hrang hrang an hriatin an buâi deuh tlat thîn a. Engtin nge chutianga an buai deuhna tak chu remchânga lâ a, Pathian min beisei ang zawm mai hi malsâwmna leh hlimna a ni tih kan hrilh theih ang? Tuichhunchhuah kianga hmeichhe tâna Isuâ rawngbâwlsakna kha ngaihtuah la (*Johana 4:1–42*). Hê hmeichhia Isuâ hnêna híp a nihna tak kha enge ni? Hmeichhe chungga khawngaihna lantîr nân Isuan inneihna chungchânga dân thil ngiat a sawi lang em? Hmeichhe uirê lai an man (*Johana 8:1–11*) chungchâng nêna a danglamna khâikhin la. Engati nge Isuan hmeichhe nungchang mâwi lo tak chu sawisêlsak mai lo va ngaihdamna leh hmangaihna nêna A lo pawm zâwk? Engtin nge a taka dân hmanna leh khawngaihna chu inchawih tâwk chiaha A kalpui theih?

RAHBI 4—Boruak siam rawh

ZIRTIRTÛTE PUÂL: Heta thil thleng tak tak chungchâng hi mahni tawngkâuchhehin sawi chhâwng ang che. Hei hian a tum ber chu dân hian mâwi lo taka chêtna leh dân

bawhchhiatna lakah mihringte hi a vêng thei lo tih Chiang taka târlan a ni. Pathian nêna inlaichînna thûk tak neih sawi mâwi viau ang che!

Nihna inrûksak chînna hunah kan chêng ta a. Tûnhnai deuh lawk khân hmeichhe pakhat chu ina a lo hâwnin, âw hmanga thuthawn dâwr lian taka inbumna hmanga sum in lâksakna aţangin a dawng mauh mai a. Enge ni harsatna chu le? Khawpui danga mî tûemaw khân chû nû credit card hmangin \$1,500 man tûr vêl thil lei hi a lo tum a. Chutianga hman rûksak tumtu chuan chû card neitû address leh chênna khaw hmingte thlâksak a lo tum bawk a. Chû nû lah chu chutiang khawpuia chêng ngâi pawh a ni bawk lo va, kum hnih kal ta chhûng khân tlawh pawh a tlawh ngai lo va, chû thil thleng chu harh chhuak tûra kohna ang a ni ta ber mai.

Hetianga zâwnga mî nihna rûksak a, a hlâwkna têt tum (international crime syndicates) an tih ang hi a hluâr ta lê mai. Mahse engtin nge hetianza dik lo taka thil tih chîngten anmahni chungchâng an insawi dân hi kan sawi tâk ang le? Entîr nân, college zirlai pakhat chuan scholarship atân \$45,000 lai dik lo taka chên a têt a, \$14,000 phei chu university lâr tak aţangin a ni lehngâl. Scholarship dîlna tam tak a thehlût a, recommendation-te pawh dik lo taka siamin a thiltel thlap a, college entrance exam-ah pawh mark a hmu ʈa hlê a, professor-te thuziak sâte a rûksak a, mi dangte nêna ʈangruala lehkhabu ʈahnem tak ziakin, course hrang hrang a zirtîr a, hmun hrang hrangah thûte pawh a sawi a ni. Mahse chûng zawng zawng chu a suâk vek a ni sî.

A chung a kan târlan tâk ang dân bawhchhiatna neihţirtu chu enge ni ang? Engtin nge Isua nêna inlaichînnain kan sawi tâk ang dân bawhchhiatna nungchang hi a thlâk theih ang le? Nuna Isuan danglamna a thlensak hi engtin nge kan ngaih vê?